„Svetlo svieti v tme, ale tma ho nepohltila.“ (J 1,5)

SVETLO PRAVOSLÁVIA

duchovný občasník pravoslávnej cirkevnej obce
Banská Bystrica

číslo 61, rok 2023

Drahí bratia a sestry v Christu!

Môžeme si pamätať na chudobu Spasiteľa a nehanbiť sa za svoje potešenie a svoj luxus?

Môžeme si spomenúť na pokoru Božieho mladého muža a netriasť sa pre svoju pýchu a aroganciu?

Môžeme si spomenúť na útek do Egypta a necítiť odvahu znášať nespravodlivosť sveta?

Isus Christos sa musí narodiť nielen v samotnom Betleheme, ale aj v našich srdciach...

Pán Isus Christos dal právo tým, ktorí v Neho veria a plnia Jeho prikázania, volať Boha Otca: „Otče náš (Matúš 6,9)“ – a tak nás prijal k Bohu – Otcovi. Toto je dôvod, prečo Isus Christos veľakrát nazval svojich učeníkov a apoštolov bratmi.

Teraz je jasné, že aj my môžeme byť príbuzní s Pánom, stať sa synmi Nebeského Otca, stať sa bratmi Isusa Christa.

Ako spôsob nám ukazuje, že robíme toto: učiť sa a poznávať Božie prikázania, Božiu vôľu a plniť tieto prikázania. A ako hovorí apoštol Ján Bohoslovec, Jeho prikázania nie sú ťažké, (Lebo láska k Bohu je, že zachovávame jeho prikázania; a jeho prikázania nie sú ťažké, 1. list Jána 5,3)

Ak sme porušili Jeho prikázanie, tu je iná cesta – pokánie.
Musíme činiť pokánie a očistiť svoju dušu so zlomeným srdcom, s vedomím svojej hriešnosti, nehodnosti. A my, ak neustále porušujeme prikázanie, ak nie činom, tak slovom alebo myšlienkou, musíme neustále smútiť a kajať sa za tieto porušenia. «Bože, buď milosrdný mne hriešnemu (Lk 18, 13)» - povedal colník so zlomeným srdcom a bolo mu odpustené. Hriešna žena nepovedala nič iné, len plakala, a bolo jej odpustené, bola očistená (Matúš 9, 20).

Christos sa narodil – oslavujte Ho, Christos prichádza z neba – vitajte Ho, Christos je na zemi - vyvyšujte sa...

Povzneste sa rozumom, srdcom, vôľou. Nech všetky naše mysle sú obsadené veľkým dielom, ktoré vykonal náš Pán. Nech sú naše srdcia a naša vôľa pripravené privítať Pána...

Igumen Nikon (Vorobjev)

Nositelia ducha

choroby a zdravie

Z lôžka choroby ďakujte Bohu, ako ďakoval z kopy hnoja zapáchajúcimi chrastami pokrytý Jób. Ďakovaním sa otupuje surovosť choroby. Ďakovaním je chorému prinášaná duchovná útecha! Poučené a ďakovaním potešené srdce sa obnovuje silou živej viery. Myseľ, náhle osvietená svetlom viery začína pozorovať divný Boží úmysel, neustále bedliaci nad všetkým stvorením.

svätiteľ Ignatij Brjančaninov

schiigumen Ján:

Pán lieči prostredníctvom lekárov. Aj lekára stvoril Boh, hovorí Sväté Písmo.

igumen Nikon:

Choroby žijúcim na zemi vždy slúžili, ako pripomienka toho, že je potrebné narodiť sa do druhého sveta a priniesť účet z toho, čo sme v tomto svete urobili.

...jeden z prostriedkov obnovenia zdravia je posilňovanie sa v plnení prikázaní, pevné státie na ceste do Božieho kráľovstva, lebo aj zdravie je na tejto ceste potrebné. Jeho nedostatok prekáža, ako aj prebytok škodí a na tej ceste zastavuje.

Časté prijímanie a vrúcna súkromná modlitba mnohých vyliečila, keď už aj lekári nevedeli pomôcť.

živá viera

Poznanie je schodište, po ktorom človek vystupuje na výšinu viery a keď ju rýchlo dosiahne, viac nepotrebuje po ňom chodiť.

ctihodný Izák Sýrsky

Nedozerný Boží rozum sa objíma vierou, pretože viera môže prijať všetko i pre myseľ nepochopiteľné. Veriť je schopná iba tá duša, ktorá rozhodne, dobrovoľne odvrhla hriech a celou vôľou a silou sa nasmerovala k Božiemu dobru.

svätiteľ Ignatij Brjančaninov

schiigumen Ján:

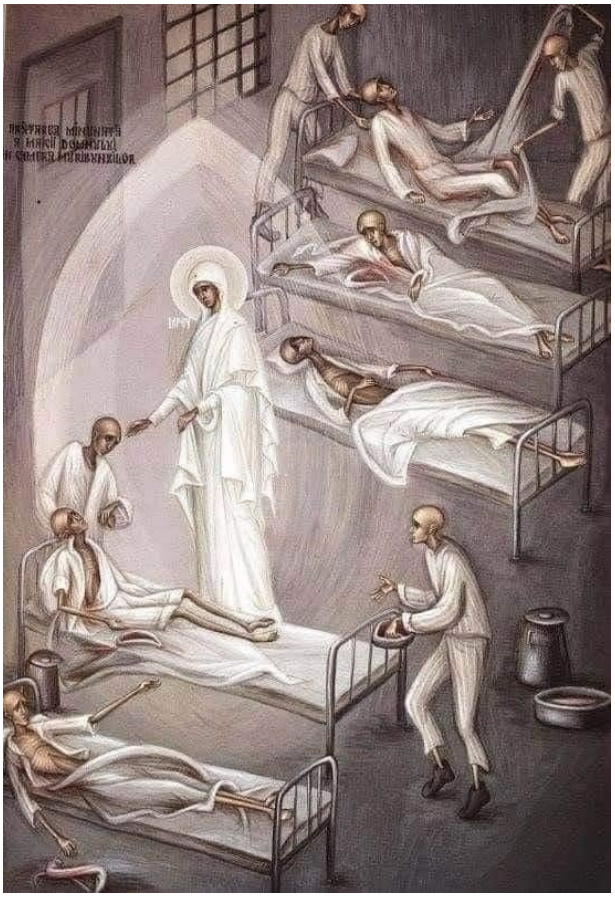

Áno, bez viery v Boha odvahy niet, lebo človek je stvorený na obraz a podobu Božiu. Ateisti sú síce odvážni, ale ich odvaha je nenormálna, chorá, pre ich hrdosť, zúfalstvo a pýchu. Pouč ich Pane.

igumen Nikon:

Predovšetkým hľadajte Božie kráľovstvo, potom všetko ostatné vám bude dané. Prečo sa všemožne mučíme podráždenosťou, hádkami, clivotou, odsudzovaním a tak ďalej? Preto, že neveríme slovám samotného Pána. Ak by sme Mu verili, všetko by sme robili pokojne s láskou a modlitbou. Robili by sme, čo by bolo v našich silách a v ostatnom by sme sa zverovali do Božej milosti. Všetko vonkajšie by sa robilo ľahšie a neprestajne by sa tak budoval duševný príbytok.

Vo svojich skutkoch by sme mali vidieť, že viera a nádej v Pána je v nás ešte priveľmi slabá i napriek všetkým Jeho uisteniam, že ani na jednu minútu neopúšťa v Neho veriacich bez pomoci a ochrany, že On je cesta, pravda a život, že On každého k Nemu s vierou plniac prikázania a v pokání kráčajúceho neodvrhne, ale naopak príjme a uteší, ako lotra, mýtnika, márnotratného syna a ďalších. Prečo Mu, pravde neveríme?

V piatom zväzku tvorby Ignatija Brjančaninova je povedané: viera v pravdu zachraňuje, ale viera v klamstvo zabíja. Výnimky pri účtovaní nebudú.

Starosti prijímame stroho, pretože takmer neveríme slovám evanjelia. Sme pripravení

uveriť hocakému človeku viac či menej poriadnemu, ale Pánovi neveríme a nedôverujeme Mu... Aby sme získali živú vieru v Pána a v Jeho slová, musíme sa vnútorne nemalo posnažiť, pretože život je iba kratučkou prípravou k prechodu do večnosti. Iba pri takejto viere sa dá ľahko žiť a znášať všetky starosti života.

...viera človeka sa posilňuje plnením prikázaní, pokušeniami, uvedomovaním si svojej slabosti, nemohúcnosti a Božou pomocou, keď sa stráca akákoľvek nádej v pomoc ľudskú...

Iba veriť v Boha je málo (aj démoni veria). Potrebné je plniť Jeho vôľu, oddať sa do Jeho rúk a zriecť sa, presnejšie povedané postupne sa zriekať svojej vôle pre vôľu Božiu. Teda je potrebné postupovať podľa Božích prikázaní, čo znamená plniť Jeho vôľu. Pri ich porušeniach je vždy potrebné činiť pokánie. Takto je potrebné postupovať celý život až do samotnej smrti...

Svätí Otcovia považujú neverenie za vášeň, ako smilstvo, pýchu, ctižiadostivosť a iné. V nej viac pôsobí nepriateľ než človek. S neverením je potrebné bojovať, ako s ostatnými vášňami neuvažovaním a nekoketovaním s myšlienkami, ale odháňaním ich silou vôle a modlitbou, zvlášť Isusovou modlitbou, najlepšie neprerušovanou s prosbou z celého srdca o zmilovaní sa.

Neverenie svätí Otcovia pridávajú k vášňam, ktoré vznikajú z vnuknutia démonov na základe padlej ľudskej prirodzenosti. Preto aj zápas s nimi musí byť, ako s ostatnými vášňami: 1) odviesť od nich pozornosť, 2) usilovne sa modliť Isusovu modlitbu, 3) kajať sa z hriechov, 4) niekedy sa aj zdržiavať v jedení a modliť sa („tento druh démonov sa vyháňa pôstom a modlitbou“). Ak človek neprijíma tieto opatrenia proti nevereniu, nebojuje, ako je potrebné a tým sa stáva vinným v týchto myšlienkach a trestá sa tým neverením, ako sa trestá aj všetkými vášňami, keď s nimi nebojuje.

Keď človek dôjde k poznaniu hĺbky svojho pádu a pádu celého ľudstva, uvedomí si svoju úbohosť, duševnú zohavenosť a absolútnu nedôstojnosť byť súčasťou Božieho kráľovstva. Uvedomí si aj svoju nemohúcnosť dostať sa z tohto stavu vlastnými silami, aj keby začal žiť odznova. V takomto stave sa dostáva do úplného zúfalstva a beznádeje,

ktoré kedysi pohanov a dnes ateistov privádzali k samovraždám alebo hanobeniu Boha. Východiskom z tohto stavu je viera v Boha, ktorý prišiel na tento svet, aby sa obetoval za naše hriechy, ako Baránok berúci hriechy, hanebnosti, rozkladajúceho sa sveta. Všetkých s vierou k Nemu sa obracajúcich so skľúčeným srdcom neodvrhuje pre ich hanebnosti, ale očisťuje ich, obnovuje a činí ich Sebe blízkymi. Svojou láskou prikrýva všetky ich nedostatky. Nepripomína ich a zo zúfalých hriešnikov činí Svojich dôstojných synov. Keby nebolo vtelenia a utrpenia Spasiteľa, ako by sme uverili v možnosť takejto Božej lásky k ľuďom? Nie, nemohli by sme a zahynuli by sme v zúfalstve, teda dosiahli by sme hnevlivý stav a stali by sme sa nepriateľmi dobra a Božími protivníkmi, ako satan. Iba vtelenie a kríž Božieho Syna môžu zachrániť ľudí a nie hocaké iné prostriedky.

Pre neveriacich či pochybujúcich je najhlavnejšie iba uveriť alebo presvedčiť sa v tom, že Boh existuje. Síce ešte nevedie, že je možné veriť, byť presvedčeným o Božej existencii a žiť v protivení sa Bohu, ako démoni, ktorí veria v Boha, chvejú sa pred Ním, ale nepodrobujú sa, nepokorujú sa a so zlobnou nenávisťou robia všetko proti Božej vôli. Chudáci, slepí ľudia. Nevidia, nepoznajú, necítia duchovný svet. Za tanier šošovicovej polievky svetského života predajú svoje prvenstvo, najvyššiu česť a dôstojnosť byť Božími deťmi.

Srdce ponorené do márnivosti, srdce plné klamstva, zloby, závisti, nenávisti, nepriateľstva, pomstychtivosti, hnevu, ctižiadostivosti, pýchy, také srdce nemôže prijať Pána, nemôže v Neho uveriť. Do zlobou naplnenej duše nemôže vojsť Božia múdrosť, a ak aj vošla, nemôže prebývať v tele, ktoré je zotročené hriechom. Aby sme uverili v Boha, v Božieho Syna a Pána Isusa Christa, ktorý prišiel na tento svet v tele ,predovšetkým musíme činiť pokánie. Je potrebné očistiť svoju dušu od všetkej hanebnosti a nečistoty. Je potrebné snažiť sa žiť tak, ako nás to učí Pán, teda očisťovať svoju dušu od všetkých hriechov. Iba vtedy sa človek stáva spôsobilým uveriť

v Boha, Pána Isusa Christa. Inej cesty niet. Nie pekné reči či dôkazy môžu pomôcť presvedčiť neveriaceho o tom, že existuje Boh. Nie, takémuto je jednoducho nutné povedať: ak chceš zistiť, či existuje Boh, ponamáhaj sa a predovšetkým čiň pokánie, ako to hovoril Ján Predchodca. Čiň pokánie, očisť sa od hriechov, potom tvoja duša bude spôsobilá prijať evanjelium, uveriť v Boha a Pána Isusa Christa.

Avšak skutočné pokánie nie je možné bez preverenia svojho svedomia učením evanjelia, lebo naše svedomie je natoľko zhrubnuté, že takmer nič necíti okrem najťažších hriechov a priestupkov. Ak sa neposnažíme v očisťovaní svojej duše od hriechov, neučiníme skutočné pokánie, nebudeme schopní silno a hlboko veriť v Pána Isusa Christa. Postupne sa nám vzdiali a my zahynieme, ako zahynuli nekajúci sa zákonníci a farizeji.

igumenia Arsenija:

Pravda prijatá vierou očisťuje od poblúdení, v ktorých sa duša nachádzala a žila v nich.

Nie v mysli, nie v pamäti, nie chápaním, ale hlboko v duši ožíva uvedomenie si toho, že je Spasiteľ. Toto uvedomenie nazývam vierou, a preto, že nie je dielom mysle, ale živým pocitom duše, je nazvaná živou vierou, hoci by bola iba na tom najnižšom stupni a slabá.

Naše choroby nás nezahubia, ale zahubiť nás môže neverenie. Nech nás pred tým ochráni Pán svojím milosrdenstvom.

Myseľ a pocity sú zbraňami tejto doby. Zdokonaľujú sa alebo degradujú podľa veku a orientácie života každého človeka. Viera je okom duše. Vovádza ju do nesmrteľnosti, do duchovnej sily. Ale viera sama o sebe tak, ako aj ľudský cit bez Pána nie je ničím, ku ktorému duša prichádza práve cestou viery. On je sila a prameň večného života. V Ňom a cez Neho je všetko nesmrteľné, sväté a nemenné. Čím je v porovnaní s tým myseľ človeka? Bez Boha je bláznovstvom, je ničím.

preložil Marek Ignacik

Sláva Bohu za všetko!

Čo je moja chvála pred Tebou?! Nepočul som pieseň cherubínov, tú počujú len duše

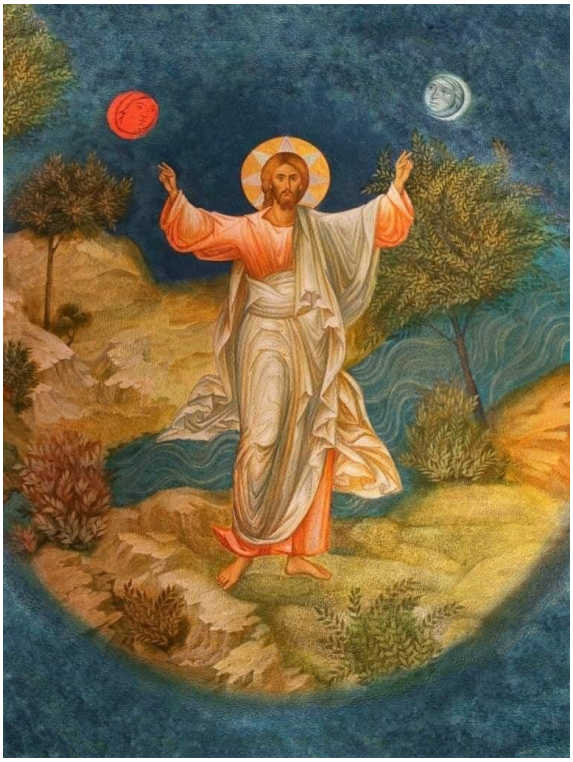

spravodlivých. Viem však, ako Ťa oslavuje a chváli príroda. V zime som videl, ako v mesačnom tichu sa k Tebe ticho modlila celá zem, v bielej nádhere oblečená, snehom žiariaca. Videl som, ako sa Tebe radovalo vychádzajúce slnko, ako Ti zbory vtákov čvirikajú a spievajú slávu. Počul som, ako o Tebe tajomne hovoria lesy, ako Ťa ospevuje povetrie, vodstvo, ako Ti zvonivo a šumivo zurčí. Ako Ťa svojím usporiadaným a neustálym pohybom, skrze priestory nekonečna, hlásajú húfy hviezd. Čo je potom moja chvála? Príroda je poslušná, ale ja nie som, ja nie. Dokiaľ však ale žijem a vidím Tvoju lásku, chcem ďakovať, modliť sa a vzývať:

Sláva Tebe, ktorý si nám zjavil svetlo.

Sláva Tebe, ktorý si si nás zamiloval hlbokou láskou, nezmiernou, božskou.

Sláva Tebe, ktorý nás osvecuješ zástupmi Anjelov a svätých.

Sláva Tebe, Otče Presvätý, ktorý si nám odkázal svoje Kráľovstvo.

Sláva Tebe, Synu Vykupiteľ, ktorý si nás oživil svojou krvou.

Sláva Tebe, Duchu Svätý, Životodarné Slnko veku budúceho.

Sláva Tebe za všetko, Trojica Božská Preblahá.

Sláva Tebe Bože, až na veky.

12. Ikos z akafistu Sláva Bohu za všetko Metropolitu Trifona (Turkestanova), biskupa Dmitrovského

Svätý Paisij Svätohorec

Príbehy, poučenia, zázraky, proroctvá...

Časť 5

"Geronda, čo môžeme robiť, keď naše práce zahŕňajú hlučné práce? "

Keď musíme pracovať v hlučnom prostredí, tiché spievanie je veľmi užitočné. Ak sa vám zdá príliš ťažké sústrediť sa a vysloviť Isusovu modlitbu, spievajte. A musíte byť trpezliví. Keď cestujem z hory Atos do Solúna, jazda loďou môže byť veľmi hlučná. Sedím v kúte so zavretými očami, akoby som spal, aby ma nikto nerušil a spievam si. Spievam všetko, čo si dokážete predstaviť. Mnohokrát spievam hymny: Axion Estin (Je Dôstojné - Dostojno jest) a Aghios o Theos (Svätý Boh). Loď vydáva hukot, ktorý veľmi dobre sprevádza moje spievanie…

Človek môže skutočne dosiahnuť taký stav božskej neprítomnosti, že už nepočuje žiaden hluk, alebo ho počuje iba vtedy, keď chce, alebo pravdepodobne, keď je jeho myseľ pripravená vrátiť sa z neba...

Keď som bol v armáde, povedal som jednému vojakovi, ktorý bol veľmi zbožný: „Stretneme sa na takom a takom mieste. "Ale je tam reproduktor," odpovedal. „Ak to niekto chce počuť," povedal som, „bude to počuť; a ak nie, nebude." Keď je naša myseľ niečím pohltená, počujeme iné veci? V lese oproti mojej kélii osekávali horu reťazovými pílami. Keď som bol pohltený čítaním alebo modlitbou, nič som nepočul. Keď som sa zastavil, počul som každý jeden zvuk.

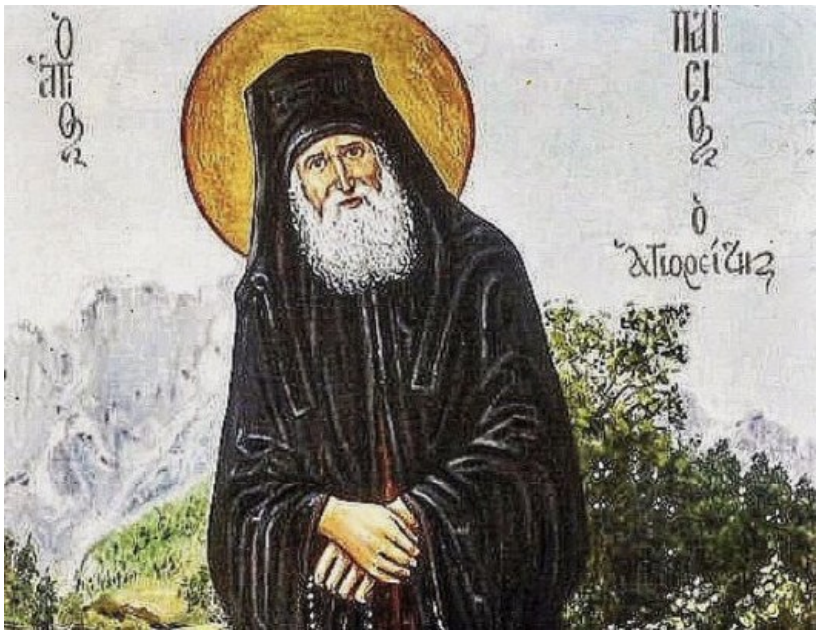

***

Svedectvo Andreasa Christoforou

Svätého Paisija som videl pri mnohých príležitostiach v rokoch 1979 až 1994, keď odišiel z tohto života. Až na jeden raz som sa ho nikdy nič nespýtal, ale vždy sa mi prihovoril a poučil ma.

V roku 1990 sme s Yorgosom prišli do Panagoudy [Kélie svätého Paisija, zasväteného Presvätej Bohorodičke]. Pohostinne nás privítal a vzal ma za ruku, jemne ma potiahol nabok, preč od môjho priateľa. Pozrel sa mi do očí a povedal:

„Počúvaj, Andreas. Prvým je tvoj vzťah s Bohom, ktorého by si mal milovať celým svojím srdcom, čo znamená zachovávať v sebe Jeho prikázania. Potom by si mal milovať svoju manželku tak, ako Christos miloval Cirkev. Milovať znamená činiť pokánie a odpúšťať. Ako

ženatý muž vždy maj na pamäti, čo svätý Pavol učí ohľadom sviatosti manželstva. Muži by sa mali obetovať za svoje manželky, tak ako sa Christos obetoval za Cirkev a predložil ju čistú svojmu Otcovi.

Obeta znamená pokánie. Urob si radosť z toho, že nájdeš svoj vlastný omyl, lúč, ako to Christos nazýva, a potom jasne uvidíš – uvidíš to ako Christos – chybu, ktorú spáchala tvoja manželka. Ale budeš cítiť empatiu a z celého srdca jej odpustíš. Potom láska, na ktorú tvoja žena čaká, príde od Boha. To je láska, ktorú manželka očakáva od svojho manžela, láska, ktorú Boh dáva mužovi, ktorý robí pokánie. Ak neexistuje žiadne vedomé pokánie, potom má manžel jednoducho autoritu nad manželkou a manželka proti tomu reaguje.

Keď je manžel v stave pokánia, manželka sa stáva miernou a robí všetko, o čo ju žiada. Rozumieš? To je to, čo sa myslí, keď sa hovorí, že manželka by sa mala podriadiť svojmu manželovi – manželovi, ktorý sa obetuje v pokání.

Ostal som bez slov. Pretože vtedy v roku 1990 a zakaždým, keď som bol s jedným zo svätých starcov, moja myseľ bola stíšená, moje srdce sa otvorilo a videli, čo som (od nich ja) chcel, ale aj to, čo som potreboval počuť. Nie tak preto, aby som to mohol odovzdať ďalej, ako to robím dnes, ale preto, aby som to mohol aplikovať a získať späť svoje zdravie, aby som sa mohol vyliečiť.

https://myocn.net/repentance-learned-contemporary-saints-elders-part-3/

***

Po smrti je pokánie nemožné. Miliardy ľudí sa teraz nachádzajú v pekle a modlia sa iba za jednu vec – aby im Boh dal čo len 5 minút zemského života, aby sa pokajali zo svojich hriechov, no toto je pre nich už nemožné.

***

Rozmýšľaj o tom, aby si sa páčil Bohu a nie ľuďom.

***

Deti by nemali byť nútené byť dobré; mali by cítiť potrebu byť dobrými. Zbožný život rodičom informuje detské duše, a ony potom prirodzene nasledujú ich príklad. A takí potom vyrastú pobožnými a so zdravím oboch tela a ducha – bez emocionálnych tráum.

***

Želám ti mnoho rokov – ale nie, aby boli príliš šťastné, pretože šťastie na tomto svete nie je naozaj až také zdravé. **Keď je človek príliš šťastný, zabudne na Boha a zabudne na smrť.**

***

Never svojim myšlienkam, ani keď ti hovoria, že si hrozný, ani keď ti hovoria, že si svätý.

***

Metropolita Nephytos z Morphou: Svätý Paisij a svätý Izák Sýrsky

(Prepis kázne od metropolitu Neophyta z Morphou s názvom „Svätý Paisios a svätý Izák Sýrsky“)

Spolu so svätým Neofytom, ktorý je nám známy aj vďaka mnohým zázrakom, ktoré robí, tak mnohé oslavy v každom cyperskom chráme a jeho sväté ikony existujú všade. Dnes chcem v tvojej láske predstaviť svätca, ktorého pomenoval veľký moderný svätý Paisij ako „najviac ukrivdený Svätec Cirkvi“. Hovorím o ešte staršom Svätom našej Cirkvi, Svätcovi, askétovi zo Sýrie, tak aj je jeho meno – sv. Izák Sýrsky, ktorý žil počas 7. storočia v oblasti Mezopotámie. Žil a praktizoval tam askézu a nechal nás, ako som povedal a napísal v knihe: „Doktorát (ak je použitie tohto výrazu povolené) asketického štátu každého bojujúceho ortodoxného (pravoslávneho) kresťana“. Nie je nič lepšie, čo by som odporučil niekoho čítať, bez ohľadu na to, či je v asketickom živote amatérom, alebo priemerným, alebo v stave osvietenia, než sú spisy svätého Izáka Sýrskeho.

Svätý Paisij, ktorý si ho vážil, nám a mnohým, ktorí ho navštívili, hovorieval, že: „Hodnota knihy „Askéti“ od sv. Izáka Sýrskeho sa rovná hodnote desiatich knižníc plných patristických kníh“. Táto kniha bola napísaná v sýrskom jazyku počas 9. storočia. Dvaja mnísi z monastiera svätého Sávu Posväteného v Palestíne, ktorí si boli dobre vyučení v sýrčine a gréčtine, preložili túto knihu do gréčtiny. Odvtedy už (táto kniha) nikdy neprestala byť preložená do ďalších jazykov sveta, dokonca bola preložená aj do japončiny.

Ale sme zajatí modernou vášňou lenivosti a „priemernosti“, ako hovorieval svätý Porfýrios pre nás moderných Grékov, nie starých, nás, nových, ktorí sme boli skazení konzumom a ateistickými slovami Európy. „Tieto dve veci tkajú rubáš [gréckeho] národa“ [Vravieval svätý Porfýrios]. Kto teraz vie čítať krásny jazyk [starej gréčtiny]? Prečítam vám však iba jednu stranu, aby ste si uvedomili, aký zrozumiteľný je tento jazyk, náš jazyk, grécky. A akej trestnej činnosti sa dopúšťa tzv. moderné Ministerstvo Školstva, aby sa tento jazyk nevyučoval – tak ako by mal – vo všetkých triedach … mali by sme začať od základnej školy až kým nedosiahneme strednú školu, mali by sme už dosiahnuť aspoň úroveň vedomostí potrebnú na štúdium pôvodného jazyka evanjelia [starovekej gréčtiny]. Ale to je téma na inokedy.

Skôr než sa pohnem ďalej a dokončím svoju homíliu, dúfam, že aspoň jeden alebo dvaja z vás odídu s týmto miestom túžbu študovať tieto knihy, či už laikom, alebo duchovenstvom... Svätý Paisij mi rozprával osobne: "Ty, medzi mnohými chybami, ktoré máš, jednou tvojou chybou je, že si knihomoľ." To nie je dobrá vec. Nenechávaš veľa času na modlitbu. Vždy radšej čítaš. Neskôr sa to prejaví ako problém. Momentálne si to nevieš uvedomiť, dokonca si myslíš, že je to výhoda. „Tie knihy, môj syn svätých otcov, sa majú čítať postupne, ale každý deň. A keď hovorím „málo“, dve kapitoly zo svätého evanjelia, tri sety [kathismy] žaltára a dve strany zo svätého Izáka!“

Svätý Paisij mal vo svojej cele ikonu, papierovú ikonu... nie ako tie naše aristokratické... Papierová ikona, v ktorej sedí svätý Izák a pierkom píše svojich „Askétov“, keďže za nimi neboli žiadne perá. Vtedajší ľudia písali perom z veľkého vtáka a atramentom.

Svätý Neofytos a všetci svätí, takto písali svoje spisy pierkom. Hovorím vám to, pretože je to dôležité a je to radostné rozprávanie, aby som vám pomohol trochu si oddýchnuť. Svätý Paisij bol taký nadšený týmito asketickými spismi svätého Izáka Sýrskeho, že keď pozoroval túto papierovú ikonu svätca, ktorý sedel a písal, otočil sa k nemu a povedal: „Môj svätý Izák, rád zvýrazňujem knihy, daj mi svoje pierko, aby som mohol zvýrazniť celú knihu! Neexistuje jediné slovo, ktoré by nemalo hodnotu! Veta, ktorá nie je Christovým svetlom! Daj mi svoje pierko, aby som mohol zvýrazniť celú knihu.“ A nielenže mal túto myšlienku, ale zapísal si to do svojej knihy, takže dnes existuje kniha, ktorú čítal so slovami: "Svätý môj, daj mi svoje pierko, aby som mohol zvýrazniť celú knihu."

Takú hodnotu objavil a duchovný pokrm pre jeho dušu! Tiež mi povedal: „Kamkoľvek pôjdeš, nech robíš čokoľvek, na stole budeš mať otvorenú jednu knihu, svätého Izáka Sýrskeho.

Nikdy ho nedočítaj [to znamená, že čítaj knihu znova a znova]! bez ohľadu na to, koľko rokov žiješ. Ak navštívite moju kanceláriu, aj keď sú všetky ostatné knihy zatvorené, svätý Izák je vždy otvorený.

Sv. Paisij mi tiež povedal: „Prečítaj si to postupne, sú to také „bohaté na vitamíny“, že nedokážeš prečítať si viac ako dve strany a pochopiť ich. Potom sa vráť, znova vráť sa a nikdy nehovor ‚Dokončil som svätého Izáka‘. Koniec dokonalosti je nekonečný. A svätý Izák Sýrsky je jedným z dokonalých, veľkých svätých!" Takže každý deň čítam jednu alebo dve strany sv. Izáka a zvýrazním si.

Jedného dňa, keď som bol v Evrychou, bol som taký nadšený z toho, čo som čítal, že som si spomenul na pierko! A ja hovorím: „Môj svätý Izák, svätý Paisij mal pravdu! Každé tvoje slovo je zlato a to treba zdôrazniť! Svätý Paisij, pošli mi pierko, aby som mohol zvýrazniť celú knihu“ povedal som mu... O niekoľko dní neskôr, teda štyri alebo päť dní, naše duchovné dieťa a veľmi blízky priateľ otec Iakovos [náš archimandrita] prichádza na návštevu do metropoly Morphou. Vassilis zo Solúna prichádza do našej kancelárie a hovorí mi: „Metropolita, priniesol som vám darček. Nie som si istý, či sa vám bude páčiť, ale keďže viem, že ste vždy pred knihou... Myslel som, že vám prinášam dar, ktorý starí učenci, vzdelanci, mali vždy v

ruke. Myslel som, že mi musel priniesť Parkerovo pero... Otvoril som obdĺžnikovú škatuľu a čo si myslíš, že v nej bolo, Marios? Pierko! Hovorím: **"Pane, zmiluj sa, svätí počujú aj naše žarty!"**

Do knihy, ktorú sme vydali, sme pridali fotografiu pierka. Tu to je! Pod obrázok som napísal: „Pierko, ktoré poslal svätý Paisij vyzdvihnúť askétov nášho obľúbeného svätého Izáka Sýrskeho. Odvtedy sme ho robili aj my, krásna svätá ikona, ktorú tu uctievate. Na hlave nosí tento východný „sarikion“. Teraz, keď to zhrniem, a aby som pristúpil k šiestim žalmom [“Šesť-žalmie”], prečítam vám jednu stranu. V gréčtine, ako ju preložili otcovia v 9. storočí, aby ste si mohli uvedomiť hĺbku Svätého Ducha. Pretože všetky tieto spisy nie sú spisy svätého Izáka, sú výsledkom osvietenia Duchom Svätým. Ešte predtým mi dovoľte povedať vám, prečo svätý Paisij zvykol hovoriť o svätom Izákovi ako o ‚ukrivdenom‘ [svätom].

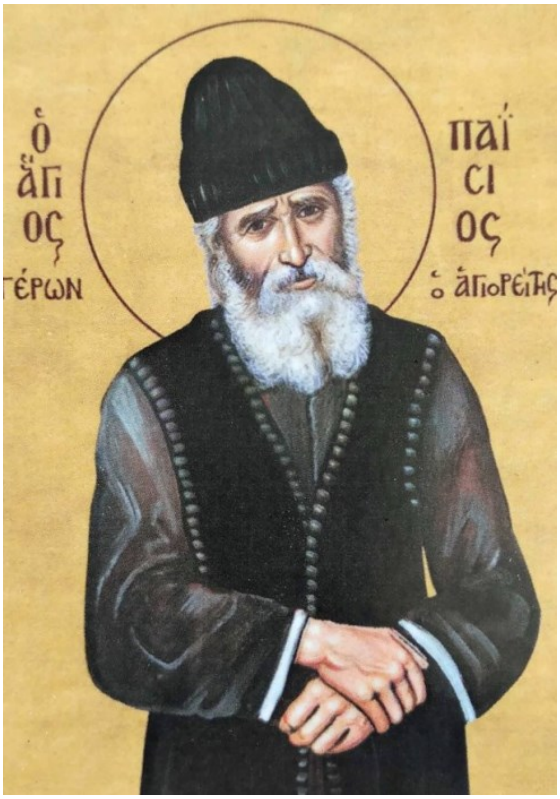

V synaxáriách a liturgických knihách sa svätý nespomínal. Niektorí zbožní, väčšinou mnísi, vedomí si jeho asketickej, teologickej, neptickej, terapeutickej hodnoty zvykli ho ctiť vedľa druhého — tiež veľkého spisovateľa zo Sýrie — svätého Efréma Sýrskeho, ktorého si pripomíname 28. januára. A oni povedali: „a Svätý a Otec nášho Boha, ktorý je nositeľom nášho Boha... Svätý Izák Sýrsky“. Nemal ani Apolytikion, ani Kontakion, ani Megalynarion, ani bohoslužbu. Prečo táto nespravodlivosť? Pretože niektorí obviňovali svätého Izáka, že je „tak trochu“ Nestorián, keďže žil v Mezopotámii medzi heretickými Nestoriánmi. Preto nie je zaradený medzi svätých. Predstavte si, akí prísni boli Byzantínci...

Ale aj keď svätý žil v kacírskom prostredí, ani raz nevykonal liturgiu s heretikmi. Je dôležité, moji otcovia, dávať pozor na to, s kým vykonávame Liturgiu. Roky a storočia plynuli a svätý Izák, veľký „neznámy“, bez toho, aby si ho pripomínali, bez akejkoľvek slávy, „ukrivdený svätý“. Svätý Paisij mal tento dar, „vlastnil televízor“ a mohol vidieť nebeské aj pozemské ako u všetkých veľkých svätých! Jedného dňa, svätý Paisios bol v monastieri a počul mnícha hovoriť proti svätému Izákovi: „Toto je skvelá kniha! Ale tento svätý bol heretik, bol v zlej viere...“ Svätý Paisios nič nepovedal, ale bol zarmútený! „Začal som sa vracať do svojej cely a bol som zarmútený týmito slovami proti sv. Izákovi. Pretože v každom jednom riadku jeho knihy, ktorý som čítal, som cítil veľkosť tohto svätca!“ „Na druhej strane som bol zmätený... Ako preňho nemohli napísať Apolytikion? Toľko novomučeníkov s vlastným Apolytikionom... je niečo zlé so životom (tohto) svätého? Takže „malý otáznik“ prešiel hlavou St. Paisija.

Ako stúpal, aby išiel do svojej cely... priamo v strede cesty... sa pred ním otvorila veľká „obrazovka“...a pred ním začínajú kráčať svätí (pravoslávnej Cirkvi)... aká scéna! Najprv svätý Anton (Veľký), potom svätý Pachomios, svätý Hilarion… všetci svätí prechádzali priamo pred ním. A poklonil sa im a oni ho žehnali. V jednej chvíli prešiel svätý Izák, zastavil sa a rozprával sa s ním: „Otec Paisij, nebuď zarmútený. Takéto slová proti sebe počujem celé roky tam v sláve Božej, v ktorej prebývam. „Otče môj, žil som v Mezopotámii medzi heretickými Nestoriánmi, ale ani raz som s nimi nekonal Liturgiu! Naopak, snažil som sa ich priviesť k pravoslávnej viere. Môžeš ma osláviť svätou ikonou a napísať mi Bohoslužbu."

Na druhý deň je svätý Paisij na nohách a kam si myslíš, že išiel, Marios? Ku Gerasimosovi Mikragiannanitisovi, veľkému hymnografovi, v skýte Malej sv. Anny [Hora Atos]. So slzami rozprával cnostnému otcovi Gerasimosovi o vízii, ktorú mal, a on, otec Gerasimos, napísal Bohoslužbu, ktorú dnes spievali naši kantori. Táto bohoslužba, ktorú spievate, je podľa rádu Svätého Paisija a napísal ju tiež posvätený hymnograf Gerasimos Mikragiannanitis. Takže vidíte, že „svätého pozná svätý“.

A aké dôležité je mať v úcte našich svätých a najmä týchto veľkých svätých! Vedzte, že keď druhý svätý, svätý Neophytos písal svoje spisy izolovane 40 rokov, bral do úvahy spisy svätého Izáka. Svätý Izák mal neuveriteľnú pamäť, vedel si pamätať celé knihy naspamäť, ale predtým, ako žil v izolácii v Egkleistre, viete, čo robil?

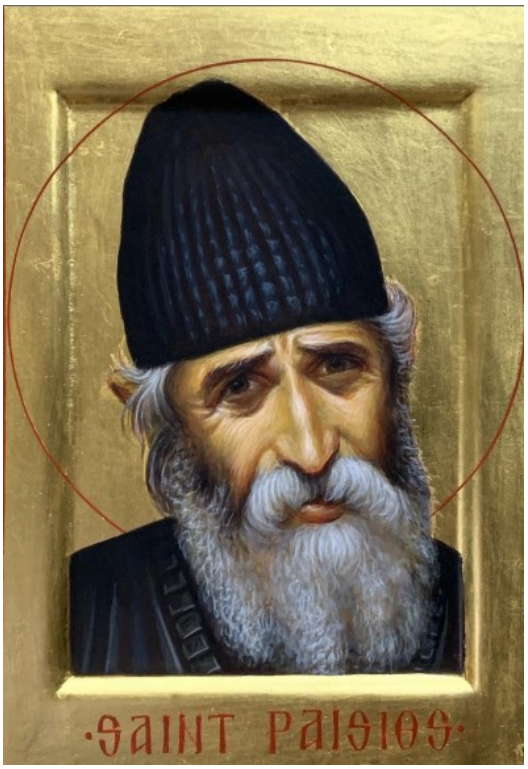

Navštívil všetky monastiere na Cypre a kúpil teologické knihy a utvoril skvelú knižnica. A študoval, svätý Neophytos bol skutočne usilovný svätý a s milosťou Svätého Ducha, napísal svoje vlastné spisy. Zdá sa, že jeden zo spisov, ktoré mal, patril svätému Izákovi. Pamätám si verš, ktorý sa mi veľmi páčil ešte z univerzitných rokov. Poviem vám to a skončím, aby sme mohli spojiť dvoch svätých.

Ktorý dátum si vybral svätý Paisij na oslavu svätého Izáka, „ukrivdeného“? Oddelil jeho oslavu od 28. januára a navrhol 28. septembra ako dátum jeho oslavy. Preto my, Cyperčania, máme veľké požehnanie oslavovať veľkého svätca Cypru rovnaký dátum s veľkým svätcom, nielen

ortodoxnej Sýrie, ktorý existuje, ale celého Pravoslávia. Ekumenickí svätí – obaja. Svätý Izák neuveriteľne skvelý, svätý Neophytos skvelý a teraz, keď jeho spisy uverejnil monastier Egkleistra v Pafose. Uvidíte, že postupne čítanie spisov svätého Neophyta ho privedie do pozície, ktorá je pre neho hodná v teologických, doxologických, asketických a terapeutických listoch. Končím veršom, ktorý je uložený v spisoch sv. Neophyta a pravdepodobne patrí svätému Izákovi, pretože som ho našiel aj u svätého Izáka. Ako sme povedali, jeden svätý zo 7. storočia, druhý zosnul začiatkom 13. storočia, v roku 1221. Svätý Neophytos hovorí: „Som hlina“, „Potrebujem technika“, „Staň sa mojím technikom, lebo Ty si stvoril všetko v múdrosti“. Veľký Umelec, ktorý stvoril všetko „veľmi dobre“ [Genezis 1:31], aby si to človek užil. "A urob zo mňa svoju správnu nádobu."

https://www.youtube.com/watch?v=2Nk-oWyhN5k

***

BOHORODIČKA AKO PRÍKLAD POSTAVENIA ŽENY V CIRKVI

Viac ako dve tisícročia nás oddeľujú od toho času, keď sa narodila Bohorodička. Dnes je veľmi ťažké uveriť, že ona mala reálny pozemský život, naplnený ľudskými problémami a radosťami, ako to má každý z nás.

Matka Panny Márie sa volala Anna, otec mal meno Joachim, medzi ich predkami sa nachádzali patriarchovia, presbyteri a ďalší známi ľudia. Joachim a Anna neboli zámožnými, ale netrpeli ani chudobou, mali veľké stádo oviec. Trápilo ich len jedno, a to že, nemali deti. Príchod Mesiáša v tom čase bol už predurčený a bezdetné rodiny boli nechtiac pozbavené toho, aby sa práve v ich rodine narodil pravý Syn Boží. O čom v tajnosti snívala každá rodina. U Izraelitov v tej dobe aj duchovní brali to, že keď niekto nemôže mať deti, ako vyššiu Božiu moc, ktorou určitý človek je pokarhaný za niečo. Toto potvrdzuje jeden fakt zo života Joachima, vo sviatok obnovenia chrámu Jeruzalemu. Joachim spolu s ostatnými obyvateľmi priniesol bohaté dary pred chrám, ale kňaz ich neprijal a príčina toho bola práve bezdetnosť Joachima. On to ťažko znášal, na určitý čas odišiel do púšte, kde sa častokrát so slzami v očiach prihováral Bohu: „Slzy moje mne budú potravou a púšť mojím domovom do tých čias,

kým veľký a múdry Boh nebude počuť moju modlitbu“. A potom počul slová Anjela Božieho, ktorý povedal „Ja som poslaný tebe povedať, že modlitba tvoja bola vypočutá“.

Tvoja žena Anna porodí ti dcéru a ty nazveš ju Máriou. A tu je potvrdenie mojich slov: Pri vchode do Jeruzalemu za zlatou bránou stretneš svoju ženu Annu aj ona ti povie to, čo ja som ti povedal. Ale pamätaj, že dcéra tvoja je plodom Božieho daru.

Anne sa tiež zjavil Boží anjel a povedal, že porodí dcéru, ktorá je blahoslovená. Malé južne mesto Nazaret, v ktorom bývali Joachim a Anna, sa nachádzalo tri dni cestovania od Jeruzalemu. Oni obidvaja ako manželia od začiatku spoločného života chodili pešo z Nazaretu do Jeruzalemu, aby v Jeruzalemskom chráme povedali Bohu svoju veľkú prosbu: mať dieťa. A ich sen sa splnil a veľká radosť naplnila ich srdcia.

O tri roky po narodení bola Mária vovedená do Jeruzalemského chrámu. Práve tu jej bolo súdené prežiť dlhé roky svojho života. Onedlho po vovedení Márie do chrámu zomiera najprv Joachim v 80. rokoch a potom aj Anna. Navštíviť Máriu, ktorá bývala v chráme, už nemal kto. Srdce Márie bolo počas celého jej života obrátené k Bohu.

Keď Mária dosiahla štrnásť rokov, kňazi jej povedali, že je čas sa vydávať, na čo ona odpovedala, že chce zasvätiť svoj život Bohu a chce ostať pannou. Anjel Boží sa zjavil prvému kňazovi Zachariášovi a povedal vôľu Božiu: „Nájdi všetkých neženatých mužov z rodu Judu, Dávida nech prinesú svoje posúchy, a komu Boh ukáže znamenie, ten nech bude chrániteľom panenstva Márie.

Všetko tak sa aj stalo, kňaz Zachariáš zobral neženatých mužov v blízkosti chrámu a obrátil sa k Bohu s modlitbou „Bože, ukáž muža dôstojného stať sa snúbencom Panny“. Posúchy všetkých mužov boli nechané vo svätyni, keď za nimi prišli, uvideli, že jeden z nich rozkvitol a sedí na ňom holubica. Majiteľom tohto posúchu bol osemdesiatročný Jozef, ktorý bol vdovcom, a živil sa tesárskym a stolárskym remeslom. Holubica, ktorá zletela z posúchu, krúžila nad hlavou Jozefa, a Zachariáš povedal, ty budeš chrániteľom Márie.

Najprv tomu Jozef odporoval, keďže už mal synov, ktorí boli aj starší ako Mária, a bál sa výsmechu ľudí. Samotná Mária tiež nebola rada, že musí odísť z chrámu. Ale po Božej vôli sa Mária a Jozef obručili, ale Jozef nebol manželom v tom zmysle, ako to my chápeme dnes, ale sa stal chrániteľom Panenstva a svätosti Márie.

O samotnom Jozefovi vo Svätom Písme nie je veľa informácií, ale z toho, čo je o ňom povedané, je možné urobiť obraz o tom, kto to bol. Bol potomok kráľa Dávida Šalamúna, človek pravdivého a tvrdého temperamentu, slušný, skromný, starostlivý a práceschopný človek. Z prvého manželstva mal dve dcéry a štyroch synov, pred obručaním s Máriou žil dlho ako vdovec. Jozef priviedol Máriu do svojho domu v Nazarete. Ale Mária bola stále v očakávaní niečoho výnimočného a tohto pocitu sa nevedela zbaviť. V tej dobe očakávali všetci príchod Mesiáša ako záchrancu, ktorý ich zbaví od hriechu, do ktorého boli všetci omotaní ako do pavučiny. V tom čase sa Mária intuitívne pripravovala k naplneniu Božieho diela, dušou chápala príchod Spasiteľa na zem, ale ešte nevedela, akým spôsobom Boh pošle na zem svojho Syna, ale jej duša už sa pripravovala k tomuto stretnutiu.

Pre blahú zvesť Boh vybral jedného zo svojich prvých anjelov a to archanjela Gabriela. Na ikone Blahoviščenia (Zvestovania) môžeme pozorovať Anjela, ktorý je zobrazený ako mladý muž, čo dáva ľaliu Márii a hovorí: „Raduj sa, milosti plná, Pán s tebou“(Lk 1,28) Požehnaná si medzi ženami: „Našla si milosť u Boha, hľa, počneš, porodíš syna a dáš mu meno Isus, on sa bude volať synom Najvyššieho a Pán Boh“(Lk 1,29). A ona to prijala. Kvet ľalia, ktorú dal Archanjel Panne Márii, symbolizuje čistotu. Jej muž Jozef, nevediac o tom, čo sa stalo, chcel Máriu prepustiť a odísť. Ale ešte pred tým sa mu zjavil Anjel Boží, ktorý mu povedal, že Mária porodí nepoškvrnene počaté dieťa, ktoré je Synom Božím. Bohoslužba Zvestovania Panny Márie nazýva tento sviatok „základom našej spásy a zjavením odvekého tajomstva“ a samotnú Bohorodičku nazýva „posväteným príbytkom, materinským lonom širším než nebesá“. Svätí otcovia ho nazývajú „sviatkom prameňa“, svätý Ján Zlatoústy v zmysle absolútneho počiatku, ktorým sa začína nový vek, a preto aj antropológia zostupuje k prameňom mariológie. (Pružinský, 1994 s.219).

Nikolaj Kabasila v homílii na tento sviatok hovorí: „Vtelenie nebolo len dielom Otcovým – Jeho moci a Jeho Ducha, ale súčasne dielom slobody a viery Panny Márie. Bez jej súhlasu, čistoty, a spolupráce, viery by nemohol byť uskutočnený Boží zámer, práve tak by sa neuskutočnil bez zásahu troch božských Osôb. Boh až po tom, keď jej oznámil a objasnil svoj zámer, vyvolil si ju za matku svojho Syna a prispôsobil jej telo na jeho prijatie. (Pružinský, 1994 s. 219). Pri tomto však môže vzniknúť otázka, čo by sa stalo, keby Panna Mária povedala: nie, nechcem porodiť mesiáša. Na túto otázku je aj odpoveď a to taká, že Boh vedel, že ona povie áno, pretože ju poznal, poznal, aká je. Boh, ktorý si želal stať sa človekom, rovnako si želal, aby Ho Jeho matka počala a porodila z vlastnej a ničím nedonútenej vôle. Táto pravda o nepreniknuteľnom tajomstve vtelenia Boha predstavuje základ pravdy (dogmy) o Márii. Boh sa môže narodiť zo ženy ako Boh. Preto je nazvaná Bohorodičkou, môže umrieť v Christu ako Boh, lebo naša spása si vyžadovala v tele zabitého Boha. Toto tajomstvo je veľké a takým zostane naveky, preto sa človek má pred ním skloniť v apofatickom mlčaní. Jedine kniha Pieseň piesní to dokázala vysloviť slovami: „Láska je mocnejšia ako smrť“. Láskou žije Boh i tí, ktorí sú Jeho. Čím viac sa Boh stáva človekom a robí ho dokonalým svojím obrazom, tým viac prehlbuje ideu človečenstva v tom, čo je obrazom Božstva. Preto Christos povedal: „Kalich, ktorý ja pijem, budete piť a krstom, ktorým som ja krstený, budete pokrstení“. Všetko sa tu orientuje na kríž, ktorý je postavený na začiatku nového života. V tejto súvislosti Nikolaj Kabasila napísal: „Krst vodou tvorí

človeka, ale krst krvou má dvojakú moc: tú, ktorá plynie z vody, i tú, ktorá vyniká z našej osobnej účasti“. Cirkev si hlboko ctí mučeníkov, ktorí „lásku potvrdili činmi“ a nazýva ich „ranenými božského Ženícha“. Práve tak aj z rany Panny Márie, ktorej dušu prenikol meč (Lk 2,35) – z jej krvi i zo Svätého Ducha sa zrodil archetyp ženskosti. Vo chvíli zvestovania sa pre Máriu začína služba ženy, ale ako archetyp siaha a zakoreňuje sa v realite kríža, vyjadruje to krestobohorodičen. Široký paralelizmus troch „nech sa stane“ obsahuje obrovské bohatstvo významu.

Pred zajatím Christa v Getsemane zazneli z jeho úst slová: „Avšak nie ako ja chcem, ale ako Ty“. Práve tak nech sa stane Jeho matky obsahovalo státie pod krížom, na ktorom bude ukrižovaný jej milovaný Syn. Nakoniec veľké úsilie viery Jána Krstiteľa ho vedie cez skúsenosť ohňa. Odpoveď, ktorú dal Isus jeho učeníkom, potvrdzujú jeho slová „nech sa stane“ – splnené a predurčené mučeníctvo. Ukrižovaná viera v takýchto troch archetypoch je predobrazom kríža – stromu života. Je to víťazstvo srdca nad každou pochybnosťou a je stelesnené v Ukrižovanom a vo všetkých, ktorí boli ranení pre vieru v neho. (Pružinský 1994 s. 220).

Práve ona Panna Mária (Bohorodička) porodila Božieho syna Isusa Christa, a aj po jeho narodení zostala pannou. Ona prežívala každú sekundu počas pozemského života Christa, od jeho narodenia až do ukrižovania a nanebovstúpenia. Po vzkriesení Christa Bohorodička, ako aj apoštoli šírili jeho učenie, ona rozprávala ľudom o živote Christa, o pokání, krstení, a živote s Bohom. Veľmi dôležitým faktorom jej života je to, že nemala vlastný hriech.

Bohorodička a jej život je veľmi dobrým príkladom života pre každú ženu teda aj pre mňa. Jej čistá duša a život oddaný Bohu môže byť bez pochýb ideálom pre nás všetky. Pokiaľ sme hriešne a nemáme Boha v srdci tak, ako mala ona, modlime sa s bázňou: „Presvjataja Bohorodice moli Boha o nás“.

Bohuznáma

Na zamyslenie...

Nestačíme sa čudovať, čo všetko zlé sa vo svete deje. Zlo, nenávisť, vraždy sú na denno-dennom poriadku.

Čo máme robiť my kresťania, aby sme sa tejto nenávisti vyhli? Dá sa to vôbec? Predovšetkým musíme prestať pozerať televíziu, musíme prestať čítať kadejaké topky, pretože toto ničí našu psychiku, našu duše. Našou úlohou je modliť sa. Našou úlohou je milovať a starať sa o svoje rodiny, našich blížnych, blízkych a priateľov, známych. Pomáhať podľa svojich možností a schopností. Nepremrhať tento život na márnivé činnosti, veď tento život nám bol daný pre pokánie.

Na našu boľavú dušu je potrebná vrúcna modlitba, len tá nás môže upokojiť a utíšiť. Nič viac spraviť nemôžeme, lebo nespravodlivosť vládne svetom. Svätý Paisij povedal, že keby neveril tomu, že bude Spravodlivý Súd, nezvládol by znášať tú neprávosť na tejto zemi. Verím v Božie milosrdenstvo, verím v Božiu spravodlivosť, verím vo večný život. Nič viac nepotrebujem!

Čo máme my kresťania a iní to nemajú? Je to naša viera v Boha. Ľudia, ktorí nemajú vieru, nech majú čokoľvek, nemajú vlastne nič. Poznám človeka, ktorý bude mať 60 rokov, zdalo by sa, že doteraz mu nič nechýbalo...má rodinu, peniaze, „dobrý život“, donedávna aj zdravie. Ale prišla na neho choroba a s chorobou sa mu zhoršila aj psychika. Prestal spávať, dostal sa do úzkosti, prišiel na neho strach (myslím si že zo smrti), nevedel si rady...začal hľadať niečo, čo by mu pomohlo. Začal čítať kadejaké knihy, začal sa otužovať, žonglovať, len aby nemyslel na to zlé. A ono je to také jednoduché, stačí, keby sa začal modliť a prosiť Boha o pomoc...

Každý kresťan vie, že choroba nie je trest, ale požehnanie. Kedy človek viac myslí na Boha, keď mu je dobre, keď je zdravý a má sa ako prasa v žite, alebo vtedy, keď ho niečo bolí, keď sa trápi a má problémy? Samozrejme, že vtedy, keď mu niečo chýba. Keď človek stratí pokoj v duši, stráca veľa. Čím som staršia, tým viac si želám pokoj.

JT

Výroky svätých otcov

Nie je nepochopiteľné, že byť kresťanom
je ťažké a náročné,
že je to dokonca takmer nemožné.
Nikto si vedome nevyberá život,
v ktorom čím spravodlivejšie a čestnejšie žije,
tým skôr umrie,
a preto i kvôli tomu neustále a večne reptáme,
snažíme sa život si uľahčiť,
ísť na kompromis so svojou kresťanskou vierou. Chceme byť úspešnými i v tomto svete a súčasne získať i život večný.
Ale raz bude treba učiniť voľbu:
buď svetské šťastie, alebo večnosť.
Daj nám, Pane, silu ísť cestou kríža,
lebo inej cesty pre kresťana niet.
Jeromonach Serafím (Rose)

Stráž si svoju dušu, brat, je tvojím jediným majetkom, všetko ostatné nie je tvoje, všetko ostatné budeš musieť opustiť, keď príde pozvanie z neba.
Len svoju dušu, môžeš vziať, priviesť na Boží súd, kde sa ukáže, či čierna, alebo biela, a aké sú jeho skutky.
Umyte si dušu modlitbou, pôstom, dávaním almužny, rovnako, ako si periete tričko. Na párty sa nechodí v špinavom tričku. A ani Boží anjeli nám nedovolia takto vstúpiť do Kráľovstva Svetla a pokoja.
Choďte na cintorín, pozrite sa, kde končí naša sláva, kde bohatstvo, dobré jedlo, pekné oblečenie a všetko ostatné potešenie, pre ktoré sme stratili dušu a Boha!
Sv. Nikolaj Velimirovič

Uteš, ó Pane, dušu tvojho zosnulého služobníka, na mieste svetla, na mieste hojnosti, na mieste pokoja...
Na Svätej hore Athos zomrel v Pánovi ctihodný starší Isidor slepý zo Svätého kláštora Filothea, duchovný učeník ctihodného Otca Efréma z Arizony

†
Naučte sa veriť Bohu. Boh určite nevie, čo robí a vy viete lepšie? Ak Boh dovolí, aby sa niečo stalo vo vašom živote, je to pre váš prospech a spásu vašej duše... Čo sú toto za veci?
Pozri sa mi do očí. Ako ma vidíš?
Viete povedať, že by som bol nešťastný, smutný?
Nevidíš ma, ako sa teším? Som slepý od narodenia.
A oslavujem Panagia 1, lebo tak ako som, pácham menej hriechov.
Starý muž Isidor Slepý z monastiera hory Atos Filotheus

Postime sa toľko, koľko nám to umožňujú naše telesné sily. Ale ak ide o pôst duchovný, o pôst mysle a srdca, tak to potom všetkými svojimi silami musíme bojovať proti nepriateľom našej duše.
Dieťa moje, chráň svoje zmysly, hlavne zrak.
Starec Archimandrita Efrém (Moraitis) Filothejský – Arizonský

Zloba je nákazlivá…
Skôr ako ju vyjadríme slovami alebo činmi, odrazí sa v našej tvári, v našich očiach a prenesie sa do duše človeka, voči ktorému ju cítime.

Pokiaľ vykoreníte vášeň, ktorú cítite voči svojmu bratovi, vykoreníte tým rovnakú vášeň i v ňom.
Pokiaľ získate (do svojho vnútra) mier, pokoj získa i ten druhý.
Aká blízka je spriaznenosť medzi dušami!
Apoštol správne povedal: „Veď sú údy toho tela.“ (Ef 4,25)
„Lebo všetci máme podiel na jednom chlebe.“ (1 Kor 10,17)
„On stvoril z jedného človeka všetko ľudstvo.“ (Sk 17,26)
Okrem toho Pán prikazuje: „Miluj svojho blížneho ako seba samého.“ (Mt 22,39)
Z toho dôvodu je vzájomný vzťah a vzájomné porozumenie duší základom k úspechu či neúspechu každého kázania.
Pokiaľ služobník ambonu (hlásateľ Božej zvesti) nehovorí z duše, ale pokrytecky, poslucháči akoby inštinktívne pochopia rozpor medzi jeho slovami a jeho srdcom, jeho životom.
A neprijímajú tieto jeho slová, ako by ich boli prijímali, pokiaľ by ten, kto ich hovorí, uplatňoval to, čomu učí druhých.
Naozaj, aké úzke obecenstvo panuje medzi dušami!
To je tiež dôvod toho, prečo dobrý, dobrotivý a kresťanský charakter človeka, a zvlášť jeho dobré skutky pôsobia na duše druhých.
Svätý Ján Kronštadtský

Aj keď fyzicky nezabíjame, veľmi často zasadzujeme úder blížnemu, ktorý je niekedy absolútne nevinný. Dokonca sa ospravedlňujeme tým, že sme veľmi podráždení, že sa nedokážeme zdržať. Nie, drahí moji, pre veriaceho človeka toto nie je ospravedlnením.
Veriaci človek je povinný správať sa tak, aby iným nespôsoboval nepríjemnosti. Svojím správaním by nemal spôsobovať pohoršenie a k slzám privádzať tých, s ktorými sa bude stýkať.
Veriaci človek by sa mal zdržiavať od prchkosti a podráždenosti. Prchký človek stále vyvoláva rozbroje v každom prostredí, v ktorom sa nachádza, či už doma, alebo v práci.

Prchkosť a podráždenosť sú rôznorodé prejavy hnevu, ktorý sa v nás udomácnil. Drahí moji, hnev je zhubnou chorobou našej duše, s ktorou musíme bojovať zo všetkých síl.
Starec Ján Kresťankin

Keď ťa trápia hanebné myšlienky, nebojuj s nimi, jednoducho si ich nevšímaj, teda nevenuj im žiadnu pozornosť. Tieto myšlienky nie sú našimi myšlienkami, ale diablovými, a preto za ne nenesieme žiadnu zodpovednosť. Najlepšími prostriedkami, ako si ich nevšímať, sú pokora a zdržanlivosť.
Ctihodný jeroschimních Anatolij Zercalov

Raz sa istý protestantský pastor stretol s jedným pravoslávnym kňazom, váženým a zbožným, a povedal mu:
- My rozvíjame filantropické aktivity, zakladáme domovy dôchodcov, sirotince, staviame nemocnice a kultúrne priestory, organizujeme stretnutia s rockovou a popovou hudbou, a celé štadióny sa zapĺňajú mladými. Robíme turistické výlety, chodíme po horách... dokonca vstupujeme aj do politického života miesta a národa, ktorý na ňom žije... Sme plní života a aktivít! A vy, čo robíte?

Pravoslávny kňaz na otázku „A vy, čo robíte?“ samozrejme mohol odpovedať, že aj Pravoslávna cirkev rozvíja mnoho filantropických a spoločenských aktivít, začínajúc filantropickým ústavom Vasiliada (z obdobia sv. Vasiľa Veľkého, ktorý žil a pôsobil na prelome tretieho a štvrtého storočia), až po všetky činnosti, ktoré vykonáva samostatne každá eparchia. Avšak, neodpovedal takto. Na otázku „Čo robíte vy?“ odpovedal celkom inak:
- Čo robíme my? My konáme SVÄTÚ LITURGIU! Svätá liturgia zadarmo napĺňa Raj a vyprázdňuje peklo! Toto konáme: svätú liturgiu!
Čo presne je svätá liturgia? Je to okúsenie Božieho Kráľovstva, poznanie Božej blaženosti, vôňa Svätého Ducha, videnie Božích tajomstiev, skúsenosť večnosti a potvrdená nádej spásy!
Otec Štefan Anagnostópoulos

„Chceme byť Christovými, byť vo vnútri Cirkvi, ale tiež nestratiť nič zo svetského života.“ (o. Simeon Kragiopoulos)
„Bázeň pred Hospodinom napomína k múdrosti, slávu predchádza pokora.“ (Pr 15,33)
Otec Simeon (Kragiopoulos) povedal:
„Dnes je mnoho tých, ktorí vedú zápas, snažia sa, ale nakoniec sa zo svojich vášní nevyliečia a zostávajú rovnakí.
Prečo je tomu tak?
Je tomu tak preto, že nečiníme skutočné pokánie, skutočne sa nevraciame k Bohu.
Veci sme brali príliš na ľahkú váhu.

A robili kompromisy.
Chceme patriť Christu, byť v Cirkvi, ale tiež nestratiť nič zo svetského života.
Môžeme robiť mnoho vecí, ale pokiaľ sa nestaneme pokornými, (Boží) blahodať nikdy nepríde.
Kde je skutočná „pokora“?
Kde je pravé „pokánie“?
Kde je naše „státie pred Bohom“, aby sme pocítili celú našu skazenosť?
To nechceme.
Nech je to tak či onak, snažíme sa zachrániť si niečo z nášho vlastného ja.
Vtedy človek musí pocítiť, že on celý je hriech.
Ak sa však uchýli k Bohu, Hospodin človeka uzdraví.
A na tom záleží.“
(†) Otec Simeon Kragiopoulos
Zdroj:
https://orthodoxia.online/.../giati-oi-anthropoi-den...

Starec Dositheos z Posvätného monastiera „Svätého Pokrovu“ zo Serres v Grécku nám praje, aby sme sa neustále radovali!
„Prajem vám, aby vás pohltil Raj!“
„Buďte požehnaní!
Buďte radostní!
Christos vravel: „Vždy sa radujte!“
Nielen, keď sa vám darí, ale vždy. Vo všetkom!
Dokonca i v skúškach!
Náš Christos je radosť!
A keď je človek jedno s Christom, vždy sa raduje!
Prajem vám z celého svojho srdca, aby ste mali túto Christovu radosť.
Prajem vám smelé zmýšľanie, odvahu!
Aby ste sa nebáli ničoho a nikoho.
Iba Christa sa bojte (len pred ním zachovávajte Božiu bázeň).
Aby sme ho neučinili smutným!
A to znamená „mať strach“ (bázeň) pred Christom!
Aby sme Christa nikdy ničím nezarmútili.
Ale aby sme Ho neustále milovali.
Človek, ktorý cíti bázeň pred Christom, sa potom ničoho nebojí.
Nebojí sa ani diabla, nebojí sa ani smrti, nebojí sa ničoho.
No človek, ktorý sa nebojí Boha, ten sa bojí všetkého…
Bojí sa i svojho tieňa, bojí sa i noci, bojí sa i neviditeľných mikroorganizmov…
Vložte bázeň pred Christom do svojich sŕdc a ničoho sa nebojte.
Prajem vám, aby vás „pohltil“ Raj!
Buďte požehnaní.
Amen.“

SLOVO SVÄTÉHO JÁNA KRONŠTADTSKÉHO NA NOVÝ ROK

„Srdce čisté stvor vo mne, Bože, a ducha pravého obnov v mojom vnútri…“

Žalm 51

Stvoriteľ času nás učinil hodných, drahí bratia a sestry, aby sme ešte videli nový rok, aspoň čo do počtu. Tento nový rok sa však pre naše skutky a pre naše staré zvyky a návyky stane opäť starým a vetchým. Len svätý, cnostný život, spojený s každodenným pokáním, obnovuje človeka pre každý deň.

A to preto, lebo v každom človeku sa nachádza semienko a zárodok tlenia – hriech, zdedený po hriešnych predkoch, ktorý neustále, niekedy i nepozorovane, činí tlejúcu celú ľudskú bytosť. S týmto semienkom tlenia a tých najťažších chorobách sa človek rodí na svet a postupne dohorieva a niekedy zaživa pomaly umiera!

Podľa slova Pána, spytujúceho naše srdce a vnútro z vnútra, vychádzajú z ľudského srdca zlé myšlienky, cudzoložstvá, smilstvá, vraždy, krádeže, podplatenia, zloba, zákernosť, obscénnosť, sprostota, oko zlé a závistlivé, rúhania, pýcha, tuposť. Všetko toto zlo vychádza zvnútra a poškvrňuje človeka (Mk 7, 21 - 23).

Čo tak po tom všetkom pre nás znamená Nový rok?

Znamená pro nás to, že sa i pre nás ešte predĺžilo milosrdenstvo a zhovievavá Božia trpezlivosť, očakávajúca naše nápravy a činiaca naše duchovné spasenie.

Nový rok – je mocným povzbudením k nášmu pokániu a k dobrým skutkom. Spomeňme si na podobenstvo o neplodnom

figovníku, ktorý chcel hospodár dať sťať preto, že neprinášal plody, ale vinohradník ho uprosil ponechať ho ešte rok, aby bol okopaný a pohnojený a aby priniesol plody.

Ale nastane posledný deň, po ňom už nebude času, tak, ako sa hovorí v Zjavení svätého Jána Teológa: Potom anjel, ktorého som videl stáť na mori i na zemi, pozdvihne svoju pravicu k nebu a prísahou pri tom, ktorý je živý na veky vekov, ktorý stvoril nebesia, more a všetko, čo je v nich, potvrdil, že lehota je u konca. (Zj 10, 5 – 6) Už nebude postupných striedaní zimy, jari, leta a jesene, nebude už toho prekrásneho krášlenia zeme zeleňou, kvetmi, lístím a plodmi. Nebude už žiadneho rodenia ani ľudí, ani živočíchov, ale sama zem, podľa slova Písma Svätého, zhorí a bude nové nebo a nová zem, nepominuteľné nebo a nepominuteľná zem, v súlade s duchovnými telami budúcich vzkriesených ľudí (2 Pt 3, 10 - 13). Slnko pohasne a zanikne a Slnkom všetko ožarujúcim, všetko presvecujúcim, bude sám Pán Christos, ktorý je Slnkom spravodlivosti. Nebude mesiaca ani hviezd, lebo to všetko je dočasné a teda nie večné, ale pominuteľné.

Nakoniec skončí kráľovstvo márnosti a hriechu, všelijaké nepravdy, a v novej domovine zmiznú všetky zármutky, choroby, smútky a súženia, kde po nich nezostane ani pamiatky. Nastane kráľovstvo lásky, pravdy, pokoja, radosti a veselosti. Už nebude takej pestrosti národov a rás, ale bude jeden Boží národ s jedným podivuhodným, všetkým zrozumiteľným jazykom – anjelským alebo ľudským, a všetci budú súčasťou jedného národa ako deti jednej rodiny, v ktorej bude jediný Otec – Boh. Táto večnosť predurčená Stvoriteľom od počiatku, pred tým, než bolo nebo a zem, táto večnosť nastane už skoro podľa pravdivého slova samotného Stvoriteľa: Hľa, prídem skoro, a moja odplata so mnou; aby som odplatil každému podľa jeho skutkov (Zj 22, 12). Pre túto večnosť, pre toto budúce bezkonečné žitie a blaženstvá stvoril preblahý Pán človeka a ľudský rod.

A potom nastane blažená a večná odmena za všetky dobré skutky a zápasy terajšieho života učineného podľa viery a s nádejou na nášho Pôvodcu viery Isusa Christa, ktorý od nás vezme všelijakú slzu z očí, ktorá bola preliata tu pre Jeho pravdu… Podľa slova proroka budú všetci nešťastní i spravodliví na Božím lone utešení – ich radosti nebude konca (Iz 35, 10; 66, 14). Hriešnici, ktorí neučinili pokánie, budú vo večných mukách, všelijaká ľudská nepravda, ktorá nebola zahladená a nebola napravená pokáním a cnosťami, dostane svoju spravodlivú odplatu. Nemýľte sa, Boh nebude oklamaný (Gal 6, 7), lebo čo človek zaseje tu, to tiež zožne tam; tam vo večnosti, lebo tak vraví pravdivé slovo Božie.

A tak bratia a sestry, pripravujme sa neodkladne k večnosti – pokáním a dobrými skutkami. Za chvíľu nebude času, a celý čas k náprave a k činom viery a cností bude od nás odňatý. Čiňme preto pokánie, napravujme sa a prinášajme Pánovi plody dobrých skutkov.

Až tak sa nadchádzajúci rok stane skutočne „novým“, pretože nám prinesie obnovu celého nášho bytia – duše i tela. Vtedy hoci náš vonkajší človek bude tlieť v chorobách a zármutku, ale vnútorný, skrytý človek srdca sa bude obnovovať každý deň, tak ako tomu bolo s apoštolom Pavlom (2Kor 4, 16). Amen.

SLOVO ČESTNÉHO VARSONOFIJA OPTINSKÉHO NA NOVÝ ROK

Blahoželám vám všetkým, ktorí ste sa tu zišli ("Slovo" sa hovorilo v chráme po sv. liturgii) na nový rok. Vopred vám blahoželám k vášmu uzlíčku radosti a nech vás Pán v nadchádzajúcom roku požehná. Blahoželám Vám k trápeniam a starostiam, ktoré vás v nasledujúcom roku určite navštívia. Môžu prísť dnes, zajtra alebo čoskoro. Netrúchlite však kvôli nim a nebojte sa starostí a smútku. Smútky, starosti a radosti sú navzájom úzko prepojené. Môže sa vám to zdať zvláštne, ale pamätajte na slová Spasiteľa: "Žena, keď

porodí, má smútok, lebo prišla jej hodina; ale keď porodí dieťa, už si nepamätá na trápenie pre radosť...“ (16.Jan 21) Deň strieda noc a noc strieda deň, chladné a daždivé počasie strieda teplo; rovnako aj smútok strieda radosť.

Apoštol Pavol predniesol desivé slovo tým, ktorí nebudú znášať žiadne karhanie od Boha: „...ak zostanete bez takéhoto karhania, ste cudzie deti." (Židom 12, 7-8) Takže netreba byť v tomto pesimistickí a vzdávať sa beznádeji. Kto neverí v Boha, nech sa radšej poddá beznádeji a malomyseľnosti; pre nich sú nešťastia a problémy určite ťažké, lebo nemajú nič iné, len pozemské potešenia. Náboženskí ľudia sa nemusia poddávať malomyseľnosti, pretože mnohými zármutkami a nešťastiami získavajú právo na dedičstvo, bez ktorého nie je možné vstúpiť do Nebeského Kráľovstva.

„Mládenci vychovaní v zbožnosti pohŕdali bezbožným poriadkom, nebáli sa hroziaceho ohňa, ale stáli uprostred plameňov a volali: Blahoslavený si, Bože, Boh našich otcov! “ (irmos sviatku Narodenia Christa, zväzok 1., pieseň 7.)

Smútok a rôzne nešťastia sú hrozivým ohňom alebo skúškou a netreba sa ich báť. Ale rovnako ako tí zbožní mladí, aj my musíme spievať Bohu a volať na Neho v našich trápeniach a pevne veriť, že všetky tieto skúšky posiela Boh pre našu spásu.

Nech nás všetkých Pán zachráni a privedie do Kráľovstva nekonečného svetla! Amen.

NEPREHLIADNITE

„Kto skúpo rozsieva, skúpo bude aj žať; kto však hojne rozsieva, hojne bude aj žať. Každý (nech dá), ako si zaumienil v srdci, nie z neochoty alebo z prinútenia; lebo ochotného darcu miluje Boh.“

(Druhý list apoštola Pavla Korintským 9, 6-7)

Zbierka na stavbu chrámu v Banskej Bystrici:

Bankové spojenie: IBAN: SK82 0900 0000 0051 0922 4043

OZNAM

Všetkým sympatizantom pravoslávia oznamujeme, že nedeľné sv. liturgie sa v Banskej Bystrici a Zvolene konajú striedavo. Jednu nedeľu v Banskej Bystrici v DOMe Slovenského misijného hnutia na Skuteckého ulici č. 4 (oproti bývalému kinu Hviezda) so začiatkom o 9:00 hodine a ďalšiu nedeľu v kaplnke zvolenského zámku vo Zvolene so začiatkom o 8:45 hodine. Všetky sviatočné bohoslužby (utrene, večierne, sv. liturgie), ktoré pripadnú na ktorýkoľvek deň v týždni okrem nedele, sa konajú vo vojenskej kaplnke veliteľstva vzdušných síl vo Zvolene na ulici Jána Jiskru 10. Raz za dva mesiace sa koná svätá Liturgia aj v kaplnke na zámku vo Vígľaši. Ďalej všetkým záujemcom o duchovné rady, duchovné usmernenie, zodpovedanie otázok v oblasti duchovného života, či bližšie informácie o bohoslužbách odporúčame, aby kontaktovali duchovného cirkevných obcí cestou e-mailu: marek.ignacik@gmail.com alebo na telefónnom čísle: 0903 824 426. K dispozícii je naša stránka a to: www.pcozvbb.sk

Informácie o našom občasníku, možnosti jeho odoberania či prispievania doň dostanete na telefónnom čísle redaktorky časopisu: 0903 170 583.

Zodpovedná:

Redaktorka: Mgr. Jana Tomášová, Jesenského 16, 974 01 Banská Bystrica, e-mail: jankasom@szm.com

www.pravoslavie.sk